

BOB DYLAN

I GÖTEBORG

BORGEN

BOB DYLAN

I GÖTEBORG

Tekst:

Asger Schnack

Omslag & lay-out:

Peder Bundgaard

Fotos:

Ole Henning

(s. 10, 22)

Tommy Holl

(s. 12, 13, 20)

Ernst Nielsen

(s. 5, 6, 7, 11, 16, 17, 19, 25, 26, 27, 28, 29)

Jan Persson

(forside, 9, 15, 18, 23, 24, 30, 31, 32)

Borgen

*'I'll let you be in my dreams
if I can be in yours.'
I said that.*

Bob Dylan

D. 11.7. og 12.7. 1978 gav Bob Dylan to koncerter i Scandinavium i Göteborg. Bob Dylan sang, spillede på guitar og mundharmonika. Med sig havde han et band bestående af Billy Cross, single-guitar, Ian Wallace, trommer, Alan Pasqua, orgel og piano, Jerry Scheff, bas, Steven Soles, guitar og sang, David Mansfield, violin og mandolin, Steve Douglas, saxofon og fløjte, Bobbye Hall, bongotrommer og tamburin, og Helena Springs, Jo Ann Harris og Carolyn Dennis, sang. Bob Dylan besøgte sidst Skandinavien i 1966.

Ekstra Bladet 11.7.1978:

Vi har ventet tålmodigt. Vi har sunget ham og vi har nynet ham og vi har husket ham og vi har kendt ham som den der lærte os det hele. Vi har siddet aften efter aften foran højtalerne og nat efter nat. Vi er vågnet op til ham og vi er gået i seng med ham på læberne og i hele kroppen. Vi har talt om ham og vi har mødt hinanden igennem ham og vi har elsket til ham og han har gennemstrømmet os og åbnet os. Og i aften står han på scenen i Göteborg.

Vi har mundharmonikaen i øret, vi har tamburinen i arme og ben, vi har guitaren som en rytme når vi går, og konstant kører orglet i vores bevidsthed. I de slørede nattegader vandrer vi om med trommerne i tindingen, i dagens gennemsigtighed ses vi overalt med taknemlighed og trøstesløshed. Og stadig danser vi til så violinen og nu saxofonen.

Vi lærte ikke vores forældres salmevers i skolegården over opvasken i 1965, vi fik aldrig vores papirer i orden eller mødte op ved noget eksamensbord, vi sked på de gamles adgangskort til Peugeot og Mercedes og sommerhus og checkhæfte, men vi fik råd til *Highway 61*, og vi kunne *Blonde On Blonde* udenad, og når det blev lyst og nattens sidste smøg blev skoddet og morgens første blev tændt genlød *John Wesley Harding* med sin blege nervøsitet i den blå røg.

Og på vores nethinder billederne: Bob Dylan i sne i New York 1963, Bob Dylan med solbriller til pressekonference 1965, Bob Dylan der spiller tennis med George Harrison 1969, Bob Dylan i bjergene 1970, Bob Dylan i mørket foran lysene 1974, og i aften, Bob Dylan på scenen i Göteborg.

Og vi bevæger os om i en verden af hans tekster. Vi går ned ad Strøget og det er en linie i en sang, vi læser i avisen og det er omkvædet, vi rejser og snakker og tænker og ser TV og går i biografen, og vi går på arbejde og spiser frokost og blir klogere, og det hele sker i et rum, hvor den ene væg er hans sanges ord igen og igen som en melodi, vi har haft i os så længe at den er os.

Som en blind der fik sit syn tilbage, som en dunk benzin til en traktor, som dét mørke der tænder nattens stjerner, var det for os da vi

hørte første indkald til vores nye univers, den glade tid, nu så tåget i kikkertens omvendte øje. Der var Beatles, der var Rolling Stones, og der var blomster og farver og øreringe og pandebånd og Jimi Hendrix. Men det var Bob Dylan der åbnede døren – uden at vide det. Og i aften står han på scenen i Göteborg.

Det var i 1961 Bob Dylan spillede i folkeklubben i New York. Det var i 1961 Bob Dylan med kasket og guitar sang folkesangene. Og det var i 1961 Bob Dylan sagde goddag til CBS og til pladestrømmen:

1962 med sangen til Woody Guthrie. 1963 med solokonzert og digtet til Woody Guthrie, 1963 med *Freewheelin'*, og det regnede og vi marcherede i islandske sweatre og diskuterede og demonstrerede. Og 1964 og Joan Baez og igen 1964, hvor det var den anden side vi fik: poesien og det ynglende. Og 1965 med rock'n'roll og akustisk hånd i hånd. Og han gav os en moral og cowboystøvlerne kom frem og en særlig måde at bevæge sig på, med en nede fra undergrunden og op i himlen let, altrummende rytme i kroppen i græsset. Igen 1965 – og værsgo: rockhistoriens plade, *Highway 61 Revisited*. Og vi flippede i København og vi flippede i London og vi flippede i Amsterdam og vi flippede i Stockholm og vi flippede i New York. Og Dylan ud og rejse. Se filmen og nervøsiteten, rastløsheden, spændingen. Og i aften står han på scenen i Göteborg.

1966: *Blonde On Blonde*, lisså godt, eller bedre, eller lisså godt. Og nu havde vi lungerne fulde. Nu var vi fyldte af Dylan. Dylan-væggen lyste. Dylan-rummet åndede. Dylan-blodet rasede. Og verden var stor. Og vi fandt ud af hvor stor den var. Og Dylan på motorcykel d. 29. juli. I luften. Af cyklen. Uheldet og telegrammerne og rygterne om død: Jesus-Dylan på kult-korset, som alle de andre fra Brian Jones til Jimi Hendrix. Men Dylan døde ikke. Ingen Jesus, ikke noget kors. Men Woodstock og Big Pink og kælderbåndene med The Band. Og pausen indtil 1968 med *John Wesley Harding*, stille, stille. Og ærligheden. Og 1969, hvor vi ikke troede vores egne ører: country-Dylan, familie-Dylan med Johnny Cash og indspillet i Nashville. Og 1969 med 200.000 tilhørere og Bob Dylan på Isle of Wight. Og kærlighed og kun kærlighed.

Og 1970 selvportrættet. »Han gør grin med os.« Jørgen Mylius i P3. Igen 1970 *New Morning*. Ægte Dylan, skrev alle aviserne. Det er historie. Det er vores historie.

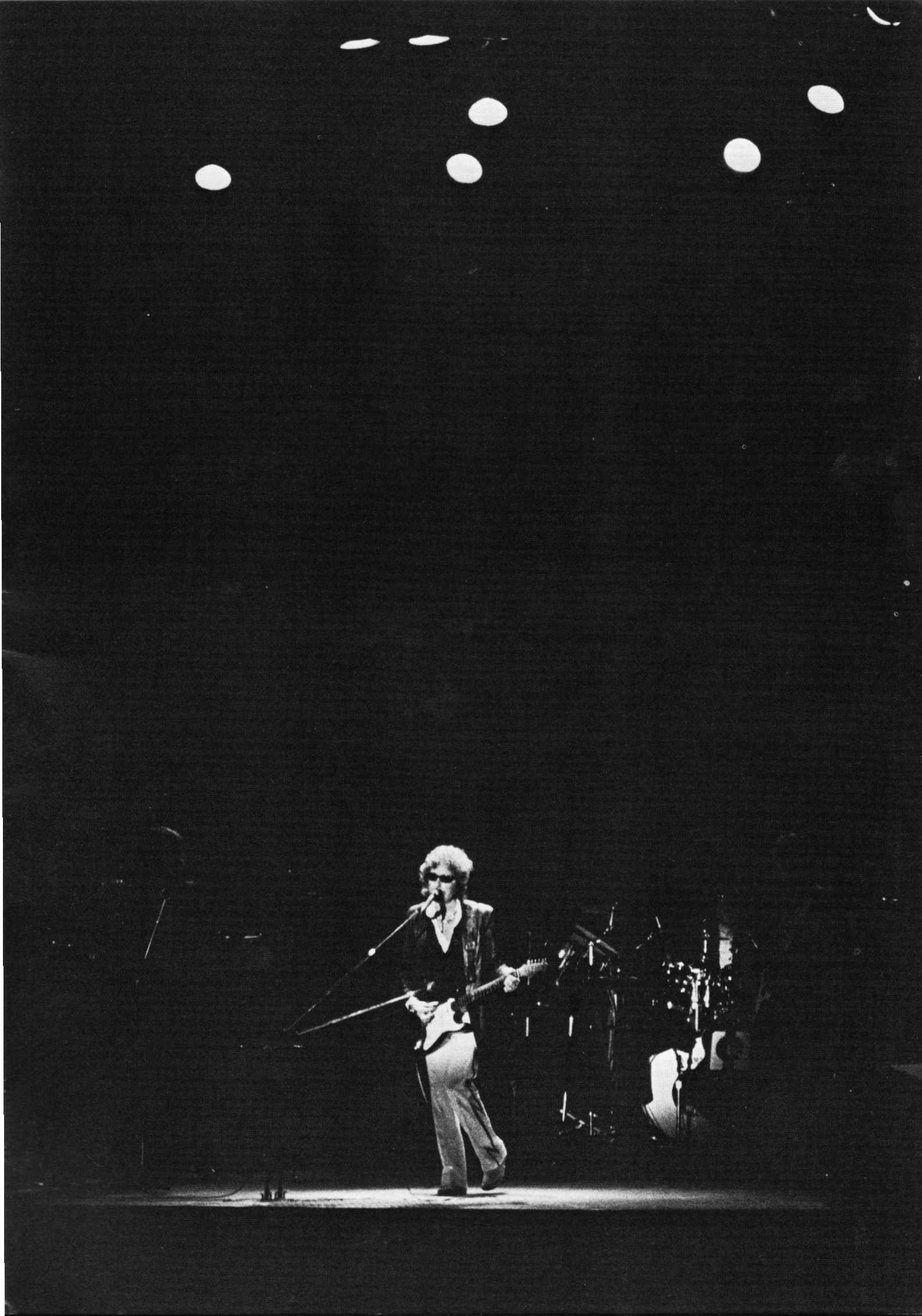
1971 Bangla Desh-koncert i New York med George Harrison og Ringo. 1973 og igen 1973. Og 1974 ud på turné – som dengang. De gamle sange med den nye stemme og The Band og rock'n'roll. *Planet Waves* med hilsen til Ginsberg og live-plade fra turneen. Og i aften står han på scenen i Göteborg.

1975 *Blood On The Tracks*. 1976 *Desire*. Violin og Mexico. Og i månedsvis på farten med Rolling Thunder Revue. Joan Baez igen. Og et TV-show og en LP: *Hard Rain*. 1977 film og

fiasko. Og 1978 turné og succes og plade: *Street Legal* (fantastisk) og turné igen: London, Paris, Göteborg. Og Billy Schwartz, der nu hedder Cross, er med på pladen og er med på turneen. Billy Schwartz, som vi hørte i timevis i København i Huset og i Saltlageret og i Fælleden, tilkaldt med guitar af Dylan.

Vi er fremme, vi er der. Vi har ventet tålmodigt. Særtoget kører i dag. Bob Dylan i levende live. Bob Dylan *live*. Han gav os en drøm, han gav os vores billeder og en kærlighed. Og i aften står han på scenen i Göteborg.

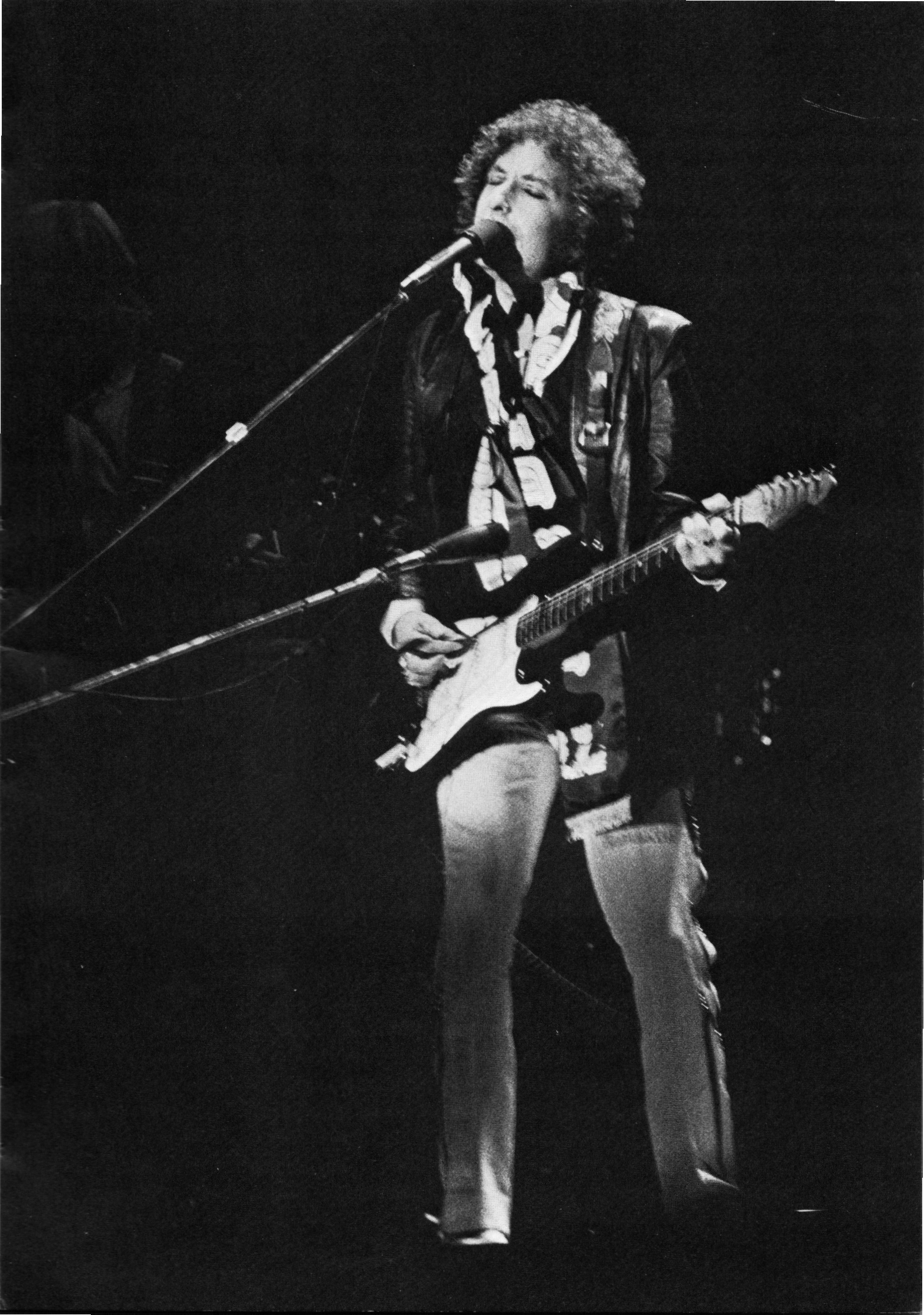
Bob Dylan træder ind på scenen
og bifaldet slår ham i møde
– fordi det er vores historie
Lys på Dylan
lys på drømmen, nu kaldet 60'erne
hér, igen og personificeret
– fordi det er vores historie
Tamburin-manden med visionerne
kæder af rim og billeder
rum efter rum gennemrejst og
beskrevet
– fordi det er vores historie
Digteren der slap ud
til kærlighed og i live
med en klarhed og en viden
– fordi det er vores historie
Bob Dylan træder ind på scenen
og vi rejser os i sæderne
– fordi det er vores historie

Vi havde vores anelser, efter Far East-turen, og i det hele taget: det måtte jo ske, eller hvad? Og vi diskuterede mulige byer, hvis han nu kom til Europa igen – efter alle årene, omskiftelserne, sangene, pladerne, nætterne og drømmene: London? Paris? Tel Aviv? Rom? Amsterdam? København? Vi havde vores anelser, men alligevel, da det stod i avisen var det ikke til at tro: endelig. Endelig *live*. Endelig lige foran. Og ringe til hinanden. Og køen i Knabrostræde allerede dagen før. Og ekspresnoteringen optaget hele eftermiddagen. Bob Dylan i Skandinavien for første gang i 12 år. Og ventetiden med spændingen og gætteriernes: Hvordan ville koncerten blive? Og ekstra-koncerten? Hvilke sange ville han spille? Hvordan ville han se ud? Hvem ville han have med? OK, der var andet vi tænkte på ind imellem, men hele tiden spekulerede vi på Dylan og havde vores anelser om aftnerne i Göteborg...

I timerne i toget og i bilerne derop snakkede vi og sov vi og vågnede og tænkte vi, at nu var dagen der, nu stod han der i aften, og landskabet fløj forbi, de svenske græsmarker med køer, de svenske klipper, havet og de svenske træhuse, by efter by, og forventningerne var kørt op til en stille ekstase, dæmpet af arbejdsstræthed, nu også dét, støjen og døden i skulderen og bevidstheden, som dengang ikke kunne bremse nogen iver, og nu kun har gjort det hele mere nærværende den anden vej omkring... Og vi læste aviser og drak dåseøl, og der var Dylan-feber på skinnerne og på landevejene, tusindvis af hjul i samme retning, med samme mål: Göteborg og parkerne, kanalerne, hotellerne og hallen...

Kom ikke og fortæl os, at Dylan er død. At han ikke længere er Dylan. Kom ikke og fortæl os, at I er kommet for at høre mundharmonikaen og den hæse, akustiske, nervøse Dylan i en piratoptagelse fra 1963. Kom ikke med angsten for Las Vegas og ordet show eller entertainment. Dylan er Dylan, og det var Dylan der sang protestlåtarne på *The Times They Are A'Changin'*. Dylan er Dylan, og det er Dylan der synger dem i dag, som rockmusik, med saxofon og drøn på og violin og Billy Cross på guitar – og hvad så? Kom ikke og fortæl os, at Dylan er død. At han ikke længere er Dylan. Dylan er Dylan. Så enkelt er det.

Lad os flippe igen
på Blonde On Blonde –
Lad os flippe på
mørket og natten og
mareridtet og skyggerne –
Lad os flippe igen
på Blonde On Blonde –
Lad os flippe på
solbrillerne, læderjakken
det kogende blod –
Lad os flippe igen
på Blonde On Blonde –
Stenet stemme, orgel
tung rytme, langstrakt
uendelig og voksende –

Og klokken blev 8 og vi stimlede ind 12.000 mennesker, og der var cowboybukser og der var silke og der var hele udstyret af hippier og forældre og stilheden i salen og forvirringen med at finde sin plads, og der var programmerne og der var badges med Dylan og plakater udenfor og med inde, og der var denne her stemning af at nu dæmpes lyset og nu kommer orkesteret ind. Den pludselige larm og de sidste mennesker løbende rundt og musikken som en bølge og forventningens jubel, og så, så Dylan og mere larm og mere jubel og piften og klappen, ikke så svært at forstå. *Love Crazy* sang han, ny sang. Og det var Dylan. Hvilket band, og hvilken lyd! Fornemmelsen af at nu sad vi der, nu kørte koncerten . . .

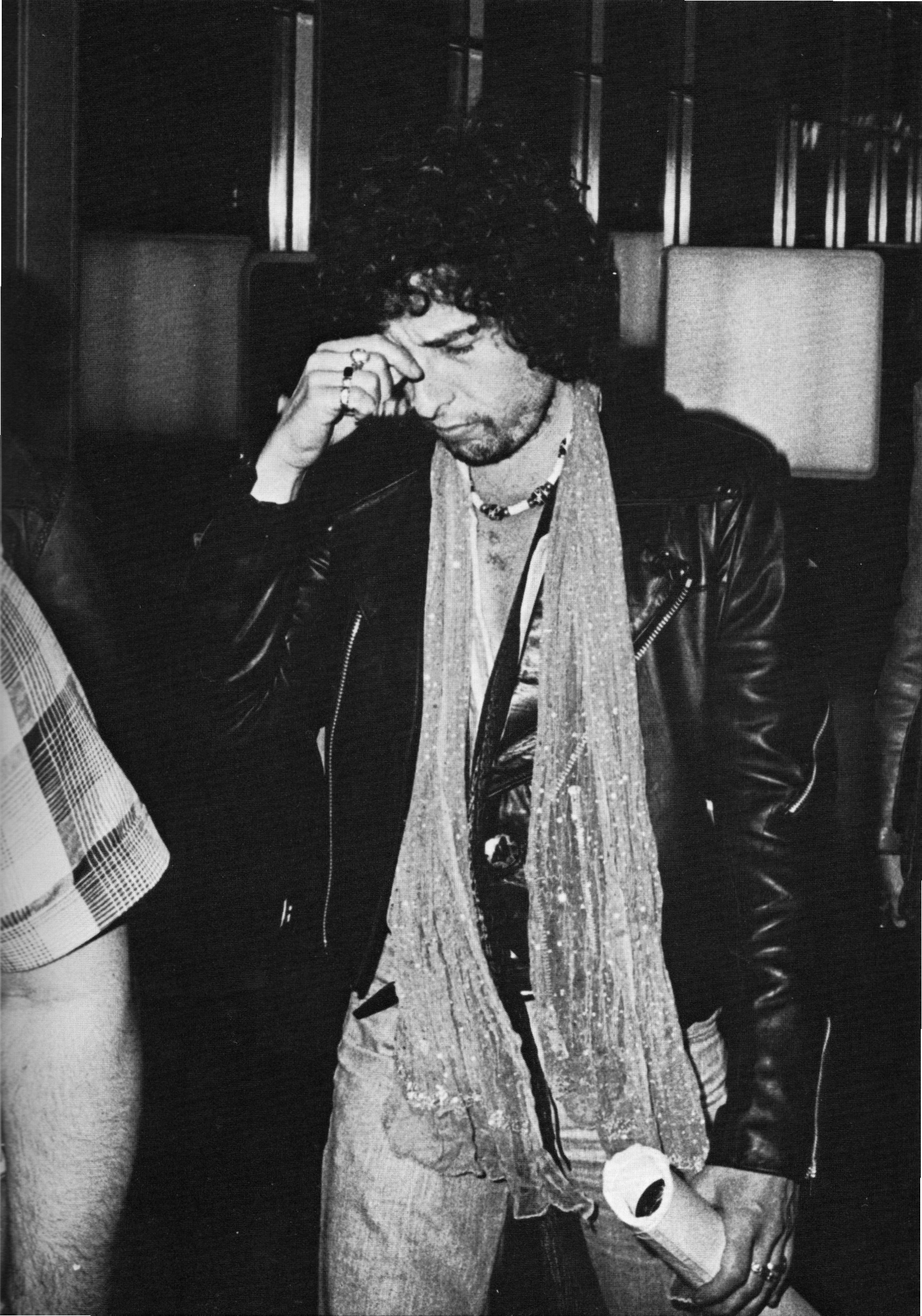
SCANDINAVIUM

ÅRETS POPGALA
BOB DYLAN
NU 2 KONSERTER
TISD 11 OCH ONSD 12 JULI KL 20

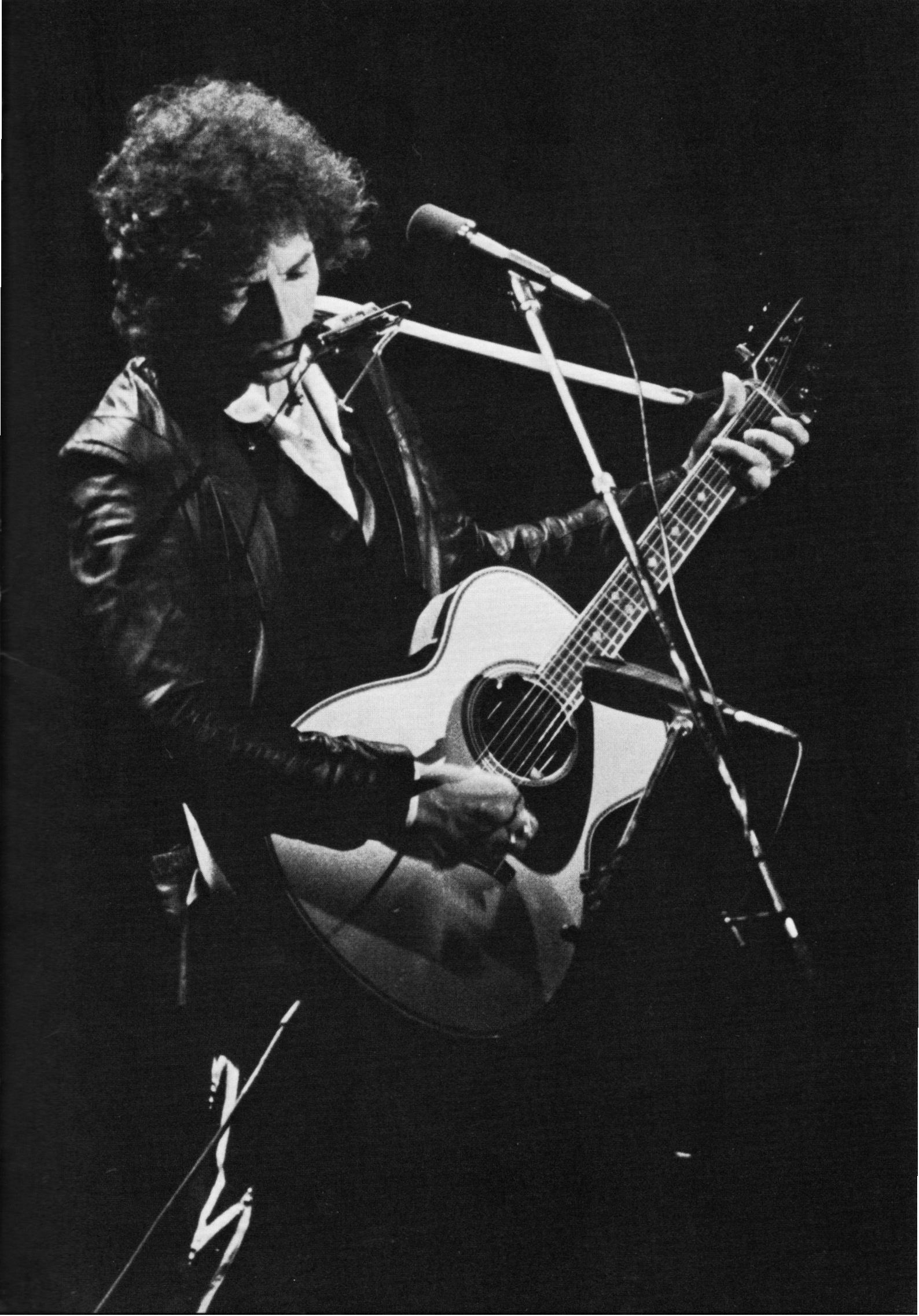
Og han var ankommet natten før, havde mellemlandet i København, været træt. Ingen journalister, ingen fotografer. Og rapporterne i aviserne dagen efter, billederne ved ankomsten, nøje studeret af os alle, halstørklædet, læderjakken, body-guards og en cola. En autograf skrevet og straks fotograferet, det nye fænomen, *Bob-watching*, praktiseret fra første minut, nu i Göteborg, i går i Paris, London, Nürnberg. Og interviewet til dansk TV – udsendt mens vi stadig var deroppe, men helt klart da vi så det om lørdagen. Spørger man dumt, får man svar derefter. Uroen, det undvigende blik. Mylderet omkring ham. Udstrålingen. Og hele natten spillede han med Billy Cross på hotellet, hvor nye sange blev gennemprøvet og blev til. Göteborg invaderet: fra de første tog om morgenen, busser, biler og de fyldte særtog op ad dagen. Gaderne vrimlede med freaks og ex-freaks til klokken blev 8...

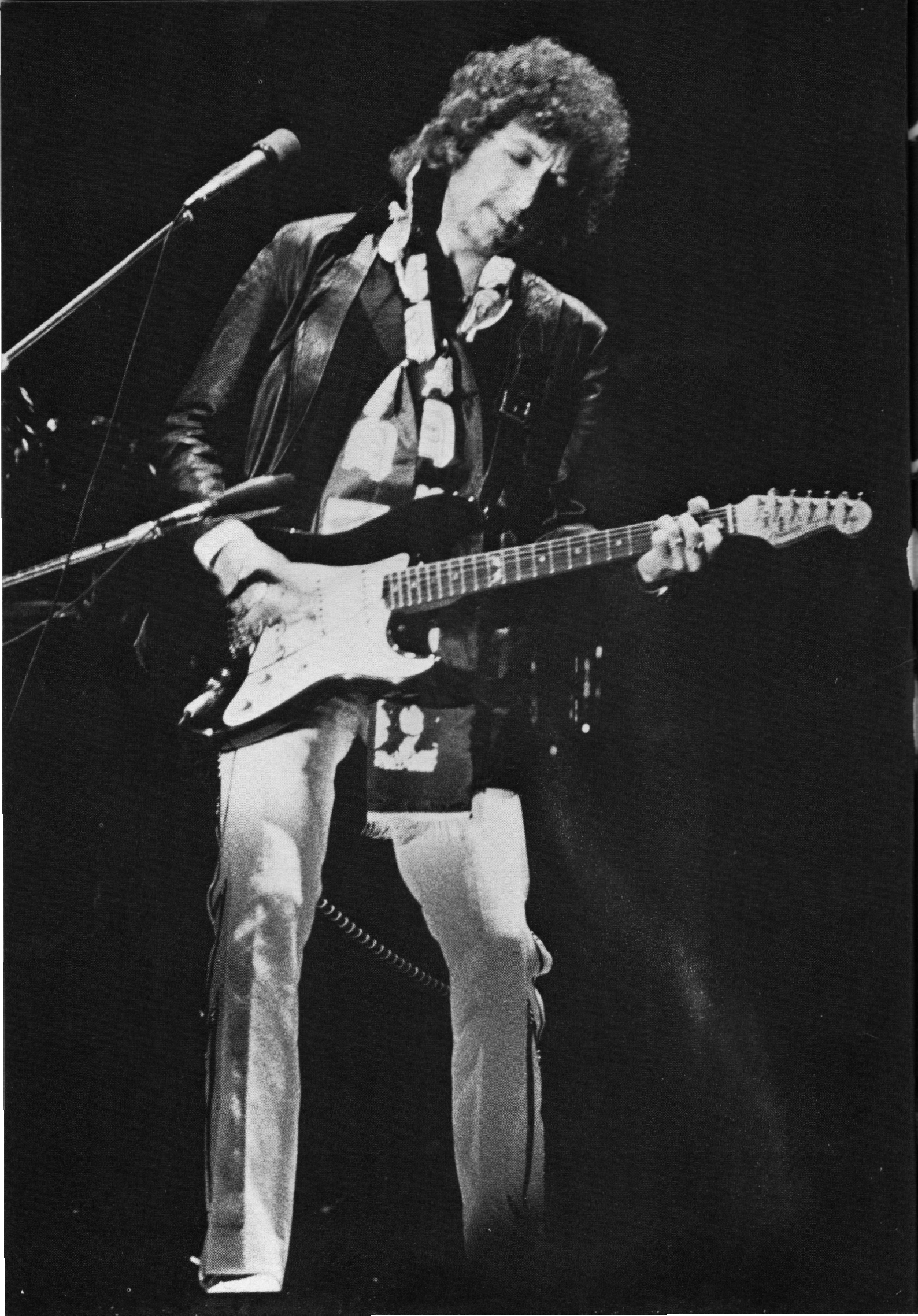

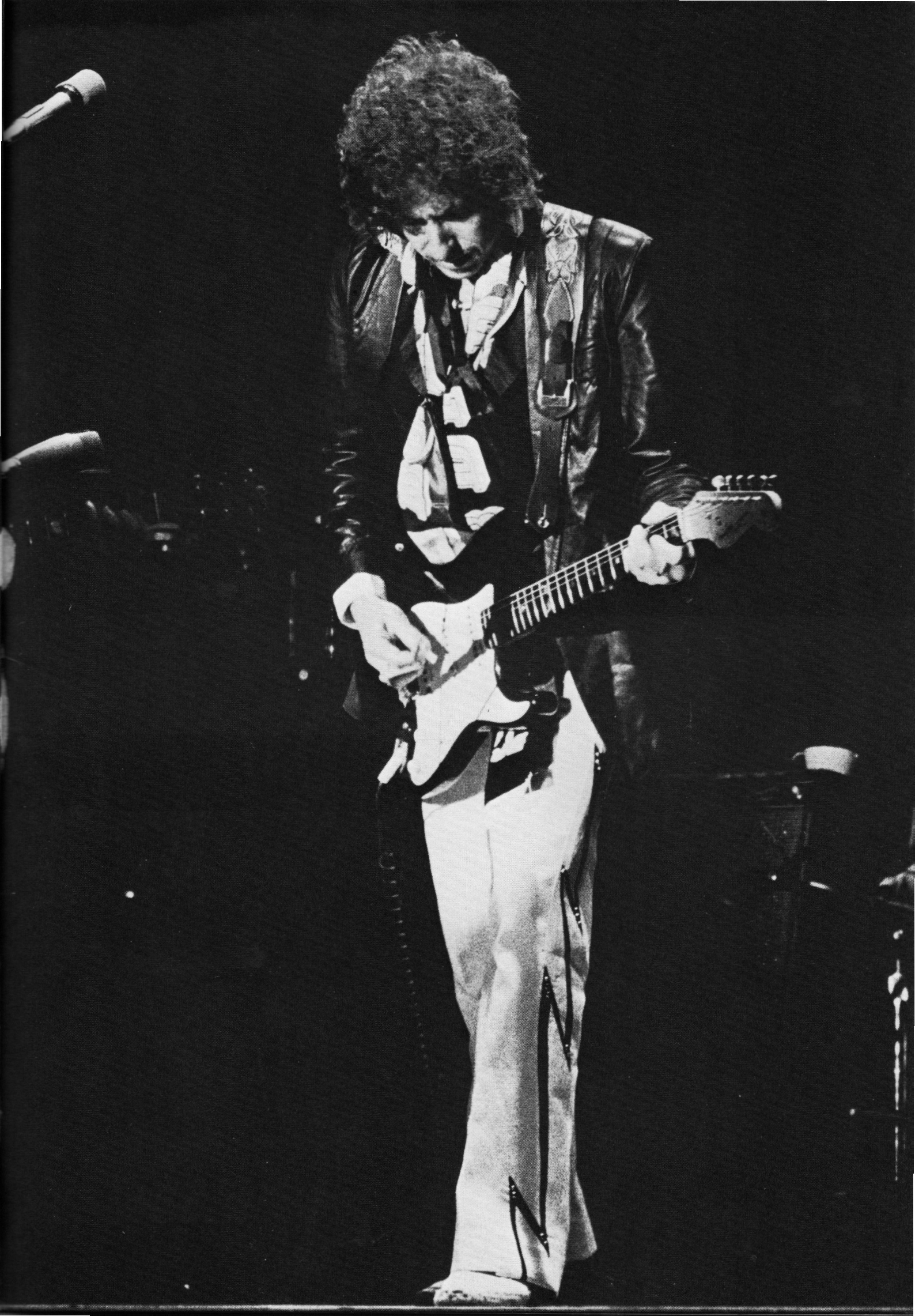

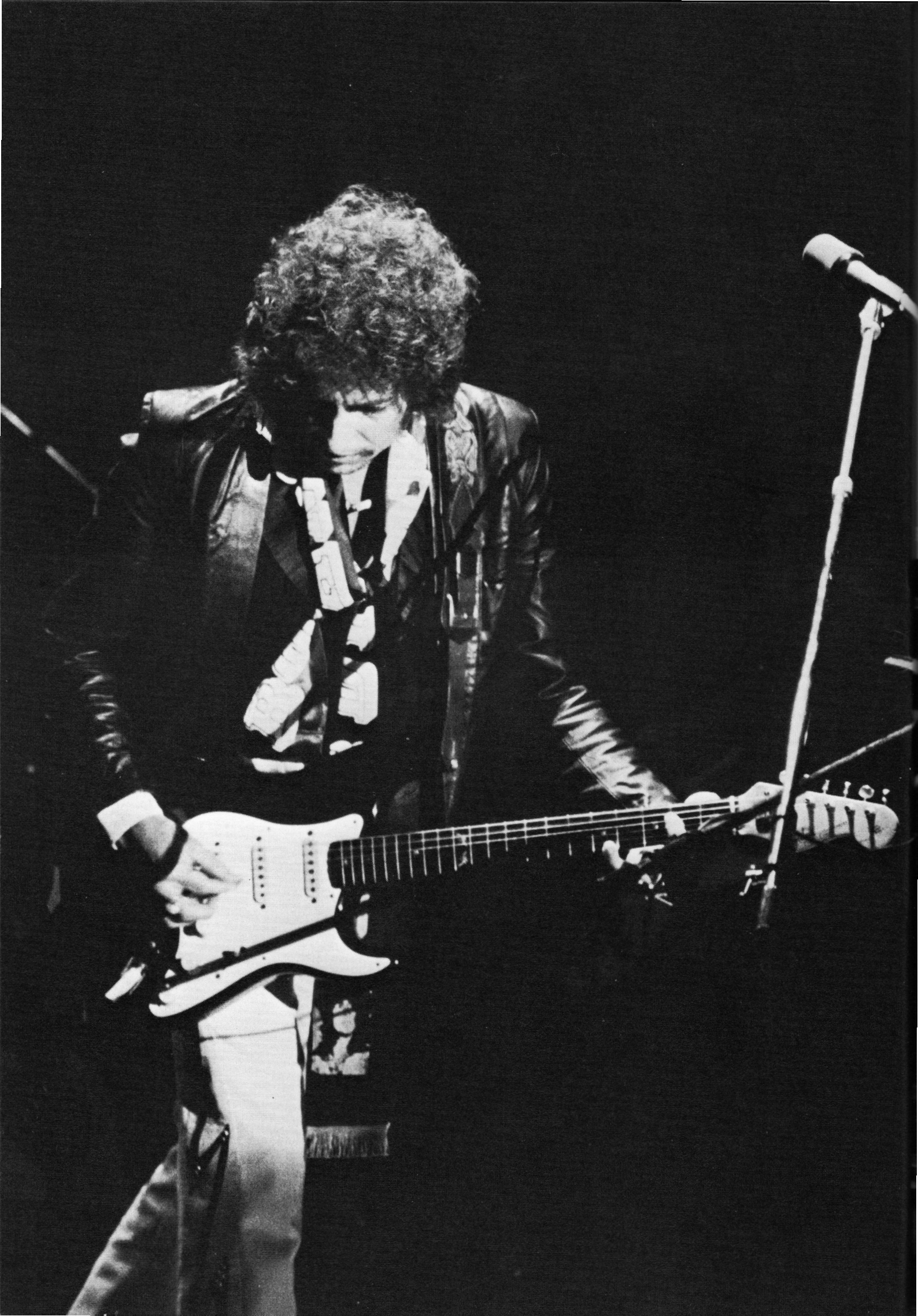
Og han spillede de gamle numre med det nye stærke band, og han spillede de nye numre med det nye stærke band. Og vi kendte numrene som vores egen verden, og heldigvis forandrer den sig og står ikke stille på det samme sted. Nye udgaver af næsten dem alle, nogle i samme rytme, de fleste ikke, alle anderledes og dog de samme . . . Mærkeligt at være så tæt på Bob Dylan. Mærkelig fornemmelse af at dér står han, digteren, sangeren: døgnene, nu snart hele livet . . .

Først og fremmest hans udstråling –
som musikken som sangene som teksterne
– som vi havde forestillet os den
Først og fremmest hans personlighed –
nærværende, overvældende, klar
– som vi havde forestillet os den
Først og fremmest auraen omkring ham –
autoriteten, selvfølgen, virkningen
– som vi havde forestillet os den
Først og fremmest hans karisma –
som musikken som sangene som teksterne
– som vi havde forestillet os den

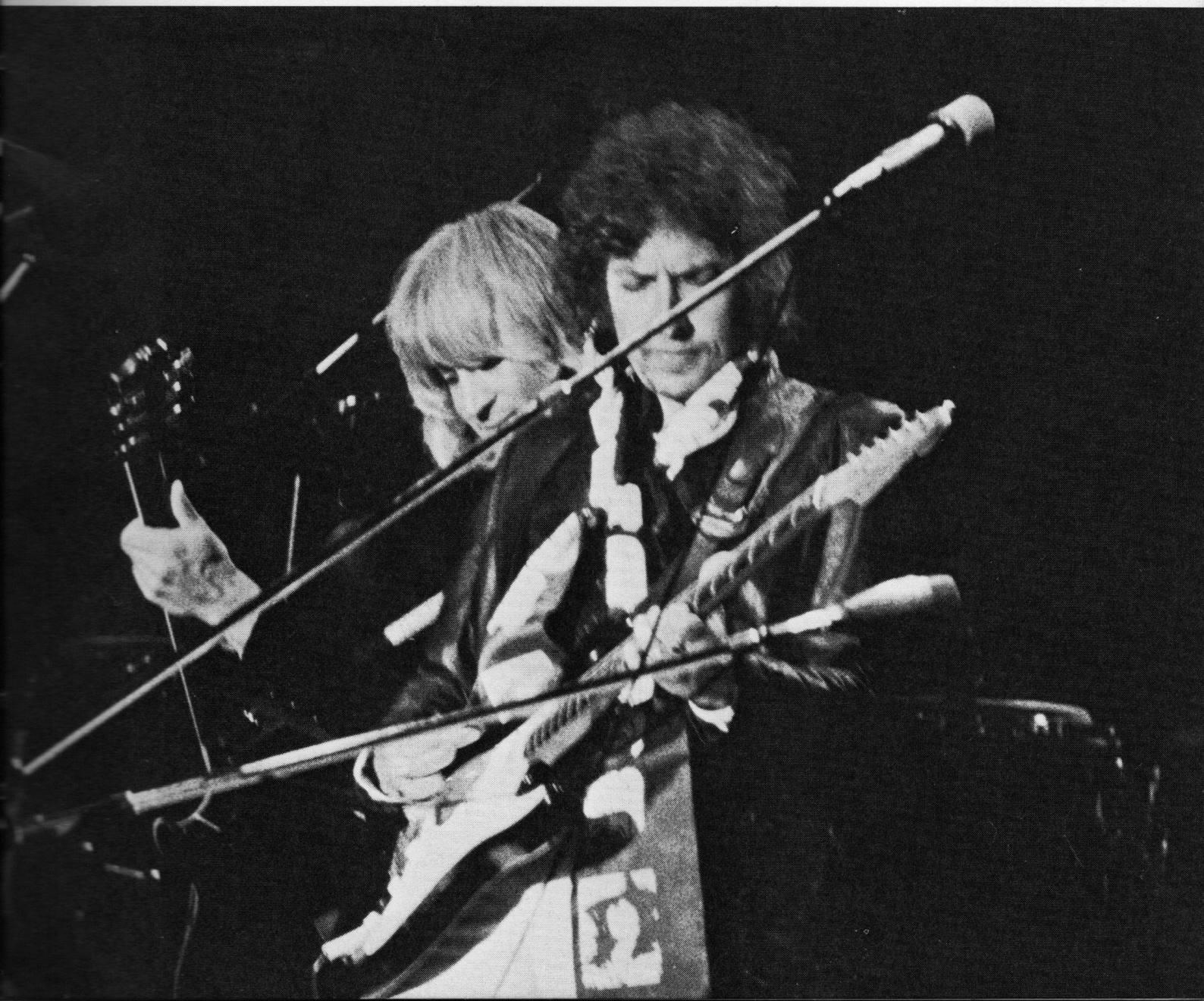

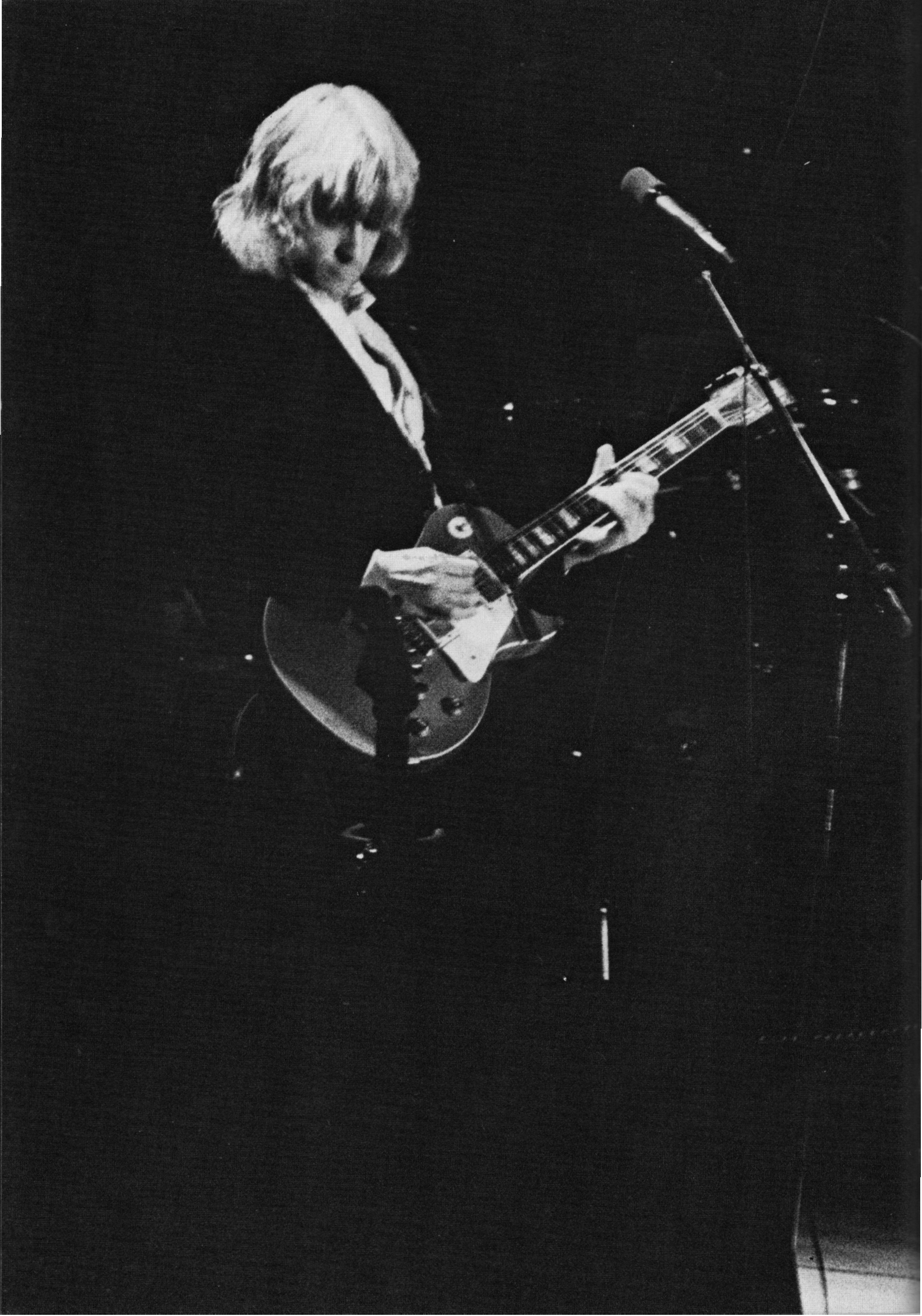

Bob Dylan på guitar, skiftevis med og uden solbriller, med mundharmonikaen og stemmen, første sæt hvide bukser med sorte lyn, læderjakken, vest, hvid skjorte, andet sæt sorte bukser med hvide lyn, jæderjakken, vest, hvid skjorte og til sidst uden jakken, svedt, under hele showet kontrolleret, med de dér vaklende trin, den dér akavede scenedans, bøjet over guitaren, ikke mange ord imellem numrene, et enkelt *thank you* eller to, koncentreret, serverende sang efter sang, rodende rundt omkring mikrofonen, forbløffende virkning på mørket omkring ham og projektøren. Sortsminket omkring øjnene, hvidt ansigt, rødpuddrede kinder, næsten ikke til at se; lige ind fra gaden, lige kommet forbi, men, ja, det er en scene, vi er på brædderne, folk forventningsfulde, værsgo: alle jeres sange . . .

Billy Cross på single-guitar, Billy Cross i jakkesæt og elegant med sin guitar, sølvhår og smilende, smidig, genial. Vi var i forvejen vilde med ham, før: i København, nu: ved siden af Bob Dylan. Og han udtalte til aviserne, at det var fantastisk at spille med Dylan, og vi var en hel Billy Cross fan-club i salen, der syntes at han spillede fantastisk med Dylan, og vi så ham gå ud af hotellet, senere, efter koncerten, nede på Kungssports Avenyn, hvor vi stod i smågrupper, ubeslutsomme og svævende, mens raggarne hujede forbi frem og tilbage i deres gamle dollargrin med kassettebåndoptagerne i natteluft. Og Billy Cross var lykkelig, og hvem var ikke lykkelig for Billy Cross, den syngende guitar, den talende guitar, den smukke, hvirvlende, sikre, elastiske, legende, kontante, flydende single-guitar?

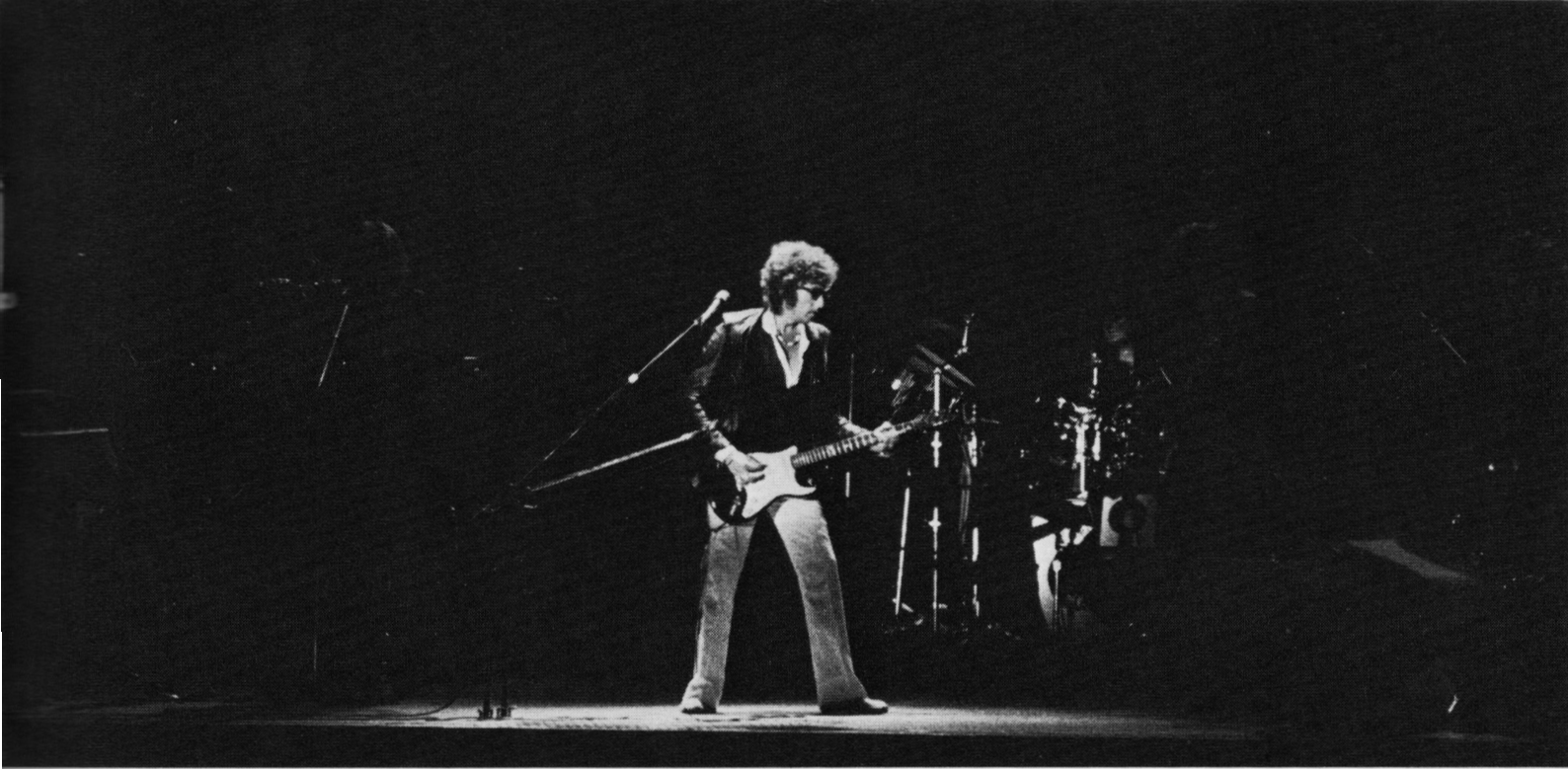

Bob Dylans mundharmonika
– vores ikke-sproglige kvarterer
omkring Indre By
Bob Dylans mundharmonika
– alt dét særtogets rejsende
forsøgte at forklare Mette Fugl
Bob Dylans mundharmonika
– spændingen under Kungsparkens træer
om eftermiddagen imellem de ventende
Bob Dylans mundharmonika
– ikke hjernen, ikke følsomheden
i traditionel forstand, men netop
Bob Dylans mundharmonika

Bandet spillede sammen, og det spillede sammen med Bob Dylan, og glæden lyste fra hvert eneste ansigt, stolte, eller bare i godt humør over sammenspillet, hvornår har Dylan spillet med et bedre band? Vi vil huske lyden, vi vil huske de enkelte, tilfældige, der var med. Vi vil huske *All Along The Watchtower*, version Göteborg, som vi husker Jimi Hendrix' version, tre gange solo Billy Cross over i solo David Mansfield, guitarhøjdepunkt over i violinhøjdepunkt, og Dylan imellem dem. Vi vil huske reggae-udgaven af *Don't Think Twice, It's All Right*, vi vil huske den langsomme *I Want You*, vil vi huske *Like A Rolling Stone* lige på, vi vil huske hans bevægelser på *Ballad Of A Thin Man*, vi vil huske pigerne i deres gospelkjoler, og vi vil huske saxofonisten, »the genius of the band«, som Dylan introducerede ham, vi vil huske de gamle numre og vi vil huske de nye, vi vil huske Bobbye Halls tamburin på *Mr. Tambourine Man*, og vi vil huske *Masters Of War*, aftenens single, overraskende, swingende, overvældende, rockende, aktuel og flot og smertefuld.

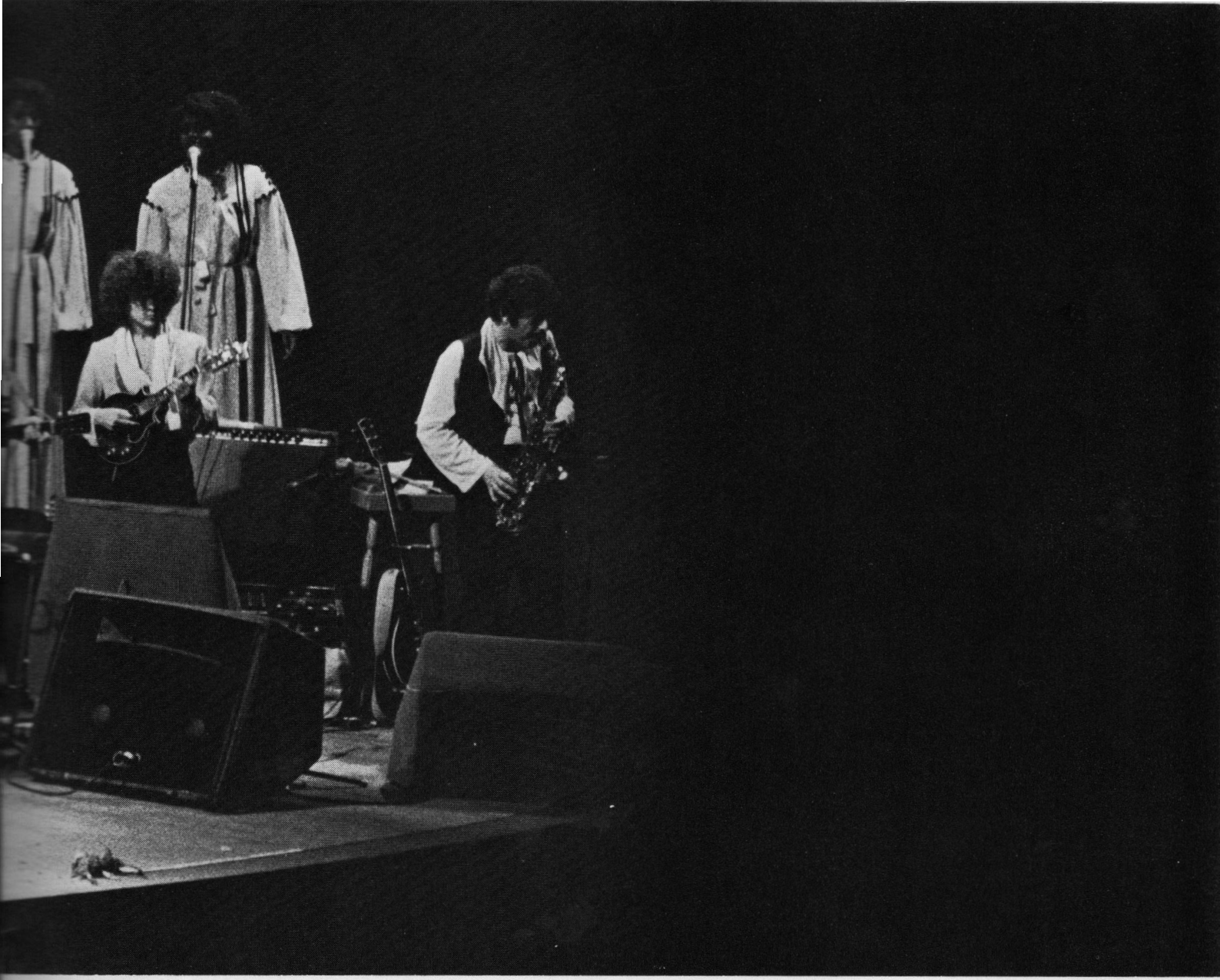
Og vi sad i Dylans univers, som i et stort rumskib sejlede i natten, og vi var høje af lyden, skæve af teksterne igen, drejet på af alle menneskene i dette rum, og som sidste nummer inden ekstranumrene sang han *Forever Young*, og det var hvad han, da, var, og hvad vi, da, var, og det var indlysende, at mørket da tændtes af lys, som en stjernehimmel, som en hilsen. Så ligetil: lysene, mørket, nuet der strakte sig ud over tiden, og en gestus for at fastholde det . . .

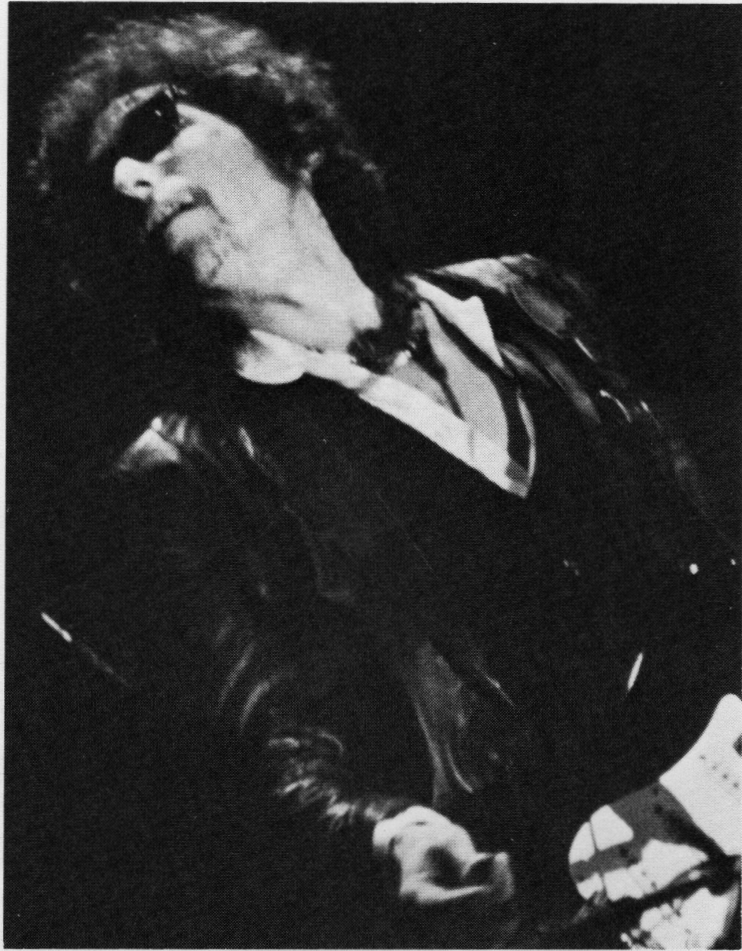

Og med ekstranumrene i ørerne, *Changing Of The Guards* og *The Times They Are A'Changin'*, flokkedes vi i sommernatten, busserne ventede, bilerne startede, mængden spredtes, langsomt, som for ikke at sige farvel, og søvnen på hotellerne, i parkerne, på bagsæderne, inden dagen i Göteborg, frokost i det fri med Guldtuborg fra systembolaget, ture langs og på kanalerne, udveksling af oplevelsen, og tilbage klokken 8 igen til anden koncert, til det hele én gang til, stemningen igen inden, forventningerne nu skruet endnu højere op, endnu mere Dylan i luften, og endnu mere rock og nærvær. De samme numre på nær nogle få, det samme show, men detaljerne forskellige, dem vi diskuterede hele natten på hotelværelserne og i busserne og særtogene endnu en gang. Hvilket party på *Room 61*, sprutten næsten unødvendig for branderten, stemmerne, udsigten, ansigterne, vittighederne, flaskerne, smøgerne, forbindelseslinierne, skæbnen, historien, vennerne, luftlagene . . .

Og vi var høje på Dylan
da vi vågnede
og vi var høje på Dylan
da vi kørte hjem –
Og han kommer igen
og han er her hele tiden
som vi hele tiden er her
og kommer igen og blir høje –
Dylan er opløftende
og det er opløftende
at vågne op og køre hjem
og være høj –

**Bob Dylan i Göteborg
11.7. & 12.7.1978**

**En reportage i tekst og billeder
ved Peder Bundgaard, Ole Henning,
Tommy Holl, Ernst Nielsen, Jan Persson
og Asger Schnack.**

Borgen